

**Dialogoog en discussie
rond
uitdagende thema's
in de
superdiverse klas**

***Other Talk
22/11/2023***

Omgaan met uitdagende uitspraken en thema's

- 'Vluchtelingen mogen sterven op zee'
- 'Holebi's moeten op de brandstapel'
- 'De islam is een gevaarlijke godsdienst'
- 'Geen vrouw moet mij vertellen wat te doen'
- 'Aanpassen of opkrassen'
- 'Darwin is westerse propaganda'
- **Handelingsdrang** en **handelingsverlegenheid**
- **3 scenario's**: klas op stellen / heikele thema's in het leerplan / didactisch aan de slag

Eerste Hulp Bij Uitdagende Uitspraken (EHBUU)

TOOLfiche

- **Begrens én nodig uit**
- **Neem een positie in het midden**
- **Maak afspraken** en stel **regels** op
- **Structureer:**
  - **inventariseer** de meningen in de klas
  - start met verzamelen van **voorkennis**
  - **hoor**, peil naar **betekenis** en emotie, erken en begrens, geef perspectief (*empathische dialoog*)
  - **sluit af**
- Gebruik **humor** (maar let er ook mee op)
- Wees een voorbeeld: communiceer **verbindend**

Online module

Klaspraktijk 1: Eerste hulp bij uitdagende uitspraken

Overkwam het jou als leerkracht ook al eens? Je bent les aan het geven wanneer plots één van jouw leerlingen een uitdagende uitspraak doet. Wat volgt is een klas die op stelten staat, en het wordt plots moeilijk om rust te vinden en te bewaren. Je stelt je dan misschien de vraag: hoe pak ik dat best aan? Wat kan ik als leerkracht concreet doen? In deze module biedt DemoKlap achtergrond en concrete tips om mee aan de slag te gaan.

[Start module >](#)

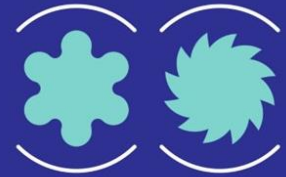

Methodieken voor
in de klas:

DemoKlap

DemoKlap: dat is...

1 Elkaar leren **respecteren**.
Ook al denken en voelen we **andere** dingen.

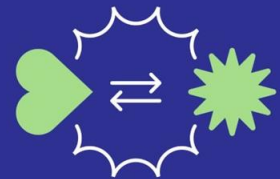
2 Leren **zien** en **begrijpen** wie je bent.
En onderzoeken wie de **ander** is.

3 Je **gevoelens** en **behoeften** leren uiten.
En er bij **elkaar** meer rekening mee leren houden.

4 Je **mening** leren vormen en ervoor **opkomen**.
Goed leren **discussiëren** en **argumenteren**.

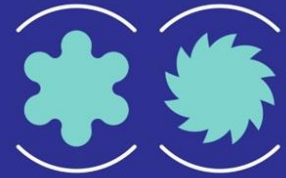

5 Samen leren **oplossingen** zoeken voor
gezamenlijke **uitdagingen** en **problemen**.

5 startregels voor goed samenleven

1 Respecteer jezelf en de ander.

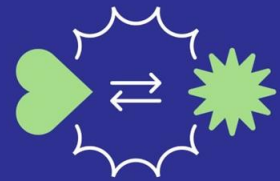
2 Leren **zien** en **begrijpen** wie je bent.
En onderzoeken wie de **ander** is.

3 Je **gevoelens** en **behoeften** leren uiten.
En er bij **elkaar** meer rekening mee leren houden.

4 Je **mening** leren vormen en ervoor **opkomen**.
Goed leren **discussiëren** en **argumenteren**.

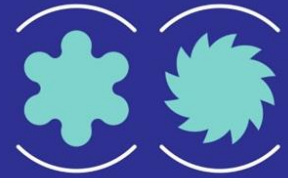

5 Samen leren **oplossingen** zoeken voor
gezamenlijke **uitdagingen** en **problemen**.

5 startregels voor goed samenleven

1 Respecteer jezelf en de ander.

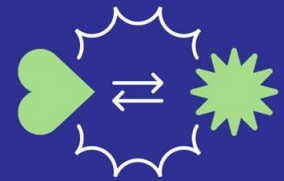
2 Stel jezelf vragen – wees bewust.

3 Je **gevoelens** en **behoeften** leren uiten.
En er bij **elkaar** meer rekening mee leren houden.

4 Je **mening** leren vormen en ervoor **opkomen**.
Goed leren **discussiëren** en **argumenteren**.

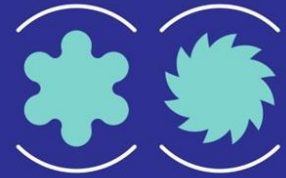

5 Samen leren **oplossingen** zoeken voor
gezamenlijke **uitdagingen** en **problemen**.

5 startregels voor goed samenleven

1 Respecteer jezelf en de ander.

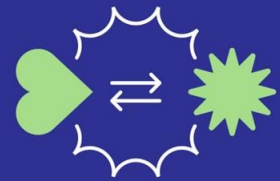
2 Stel jezelf vragen – wees bewust.

3 Zoek verbinding en compromis.

4 Je **mening** leren vormen en ervoor **opkomen**.
Goed leren **discussiëren** en **argumenteren**.

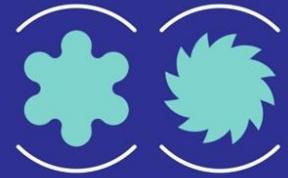
5 Samen leren **oplossingen** zoeken voor
gezamenlijke **uitdagingen** en **problemen**.

5 startregels voor goed samenleven

1 Respecteer jezelf en de ander.

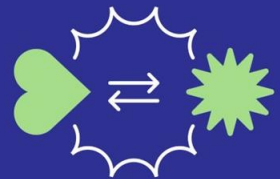
2 Stel jezelf vragen – wees bewust.

3 Zoek verbinding en compromis.

4 Ga de discussie aan.

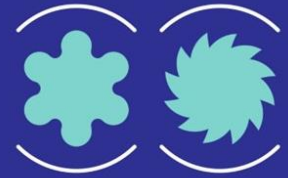

5 Samen leren **oplossingen** zoeken voor
gezamenlijke **uitdagingen** en **problemen**.

5 startregels voor goed samenleven

1 Respecteer jezelf en de ander.

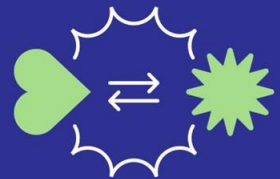
2 Stel jezelf vragen – wees bewust.

3 Zoek verbinding en compromis.

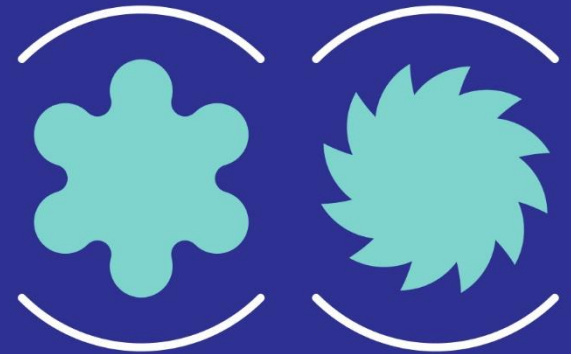
4 Ga de discussie aan.

5 Bouw samen aan je toekomst.

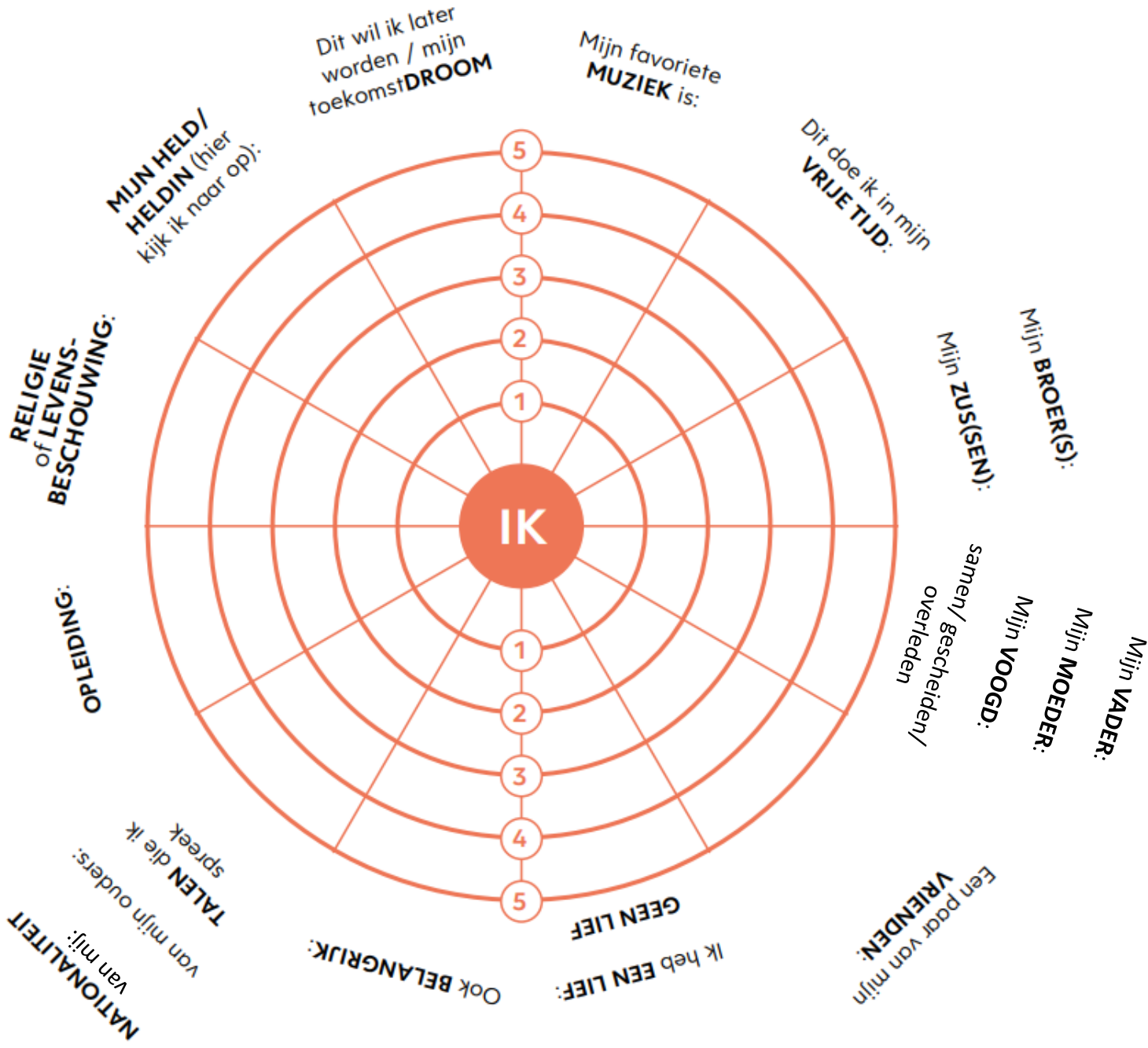
1. Respecteer jezelf en de ander.

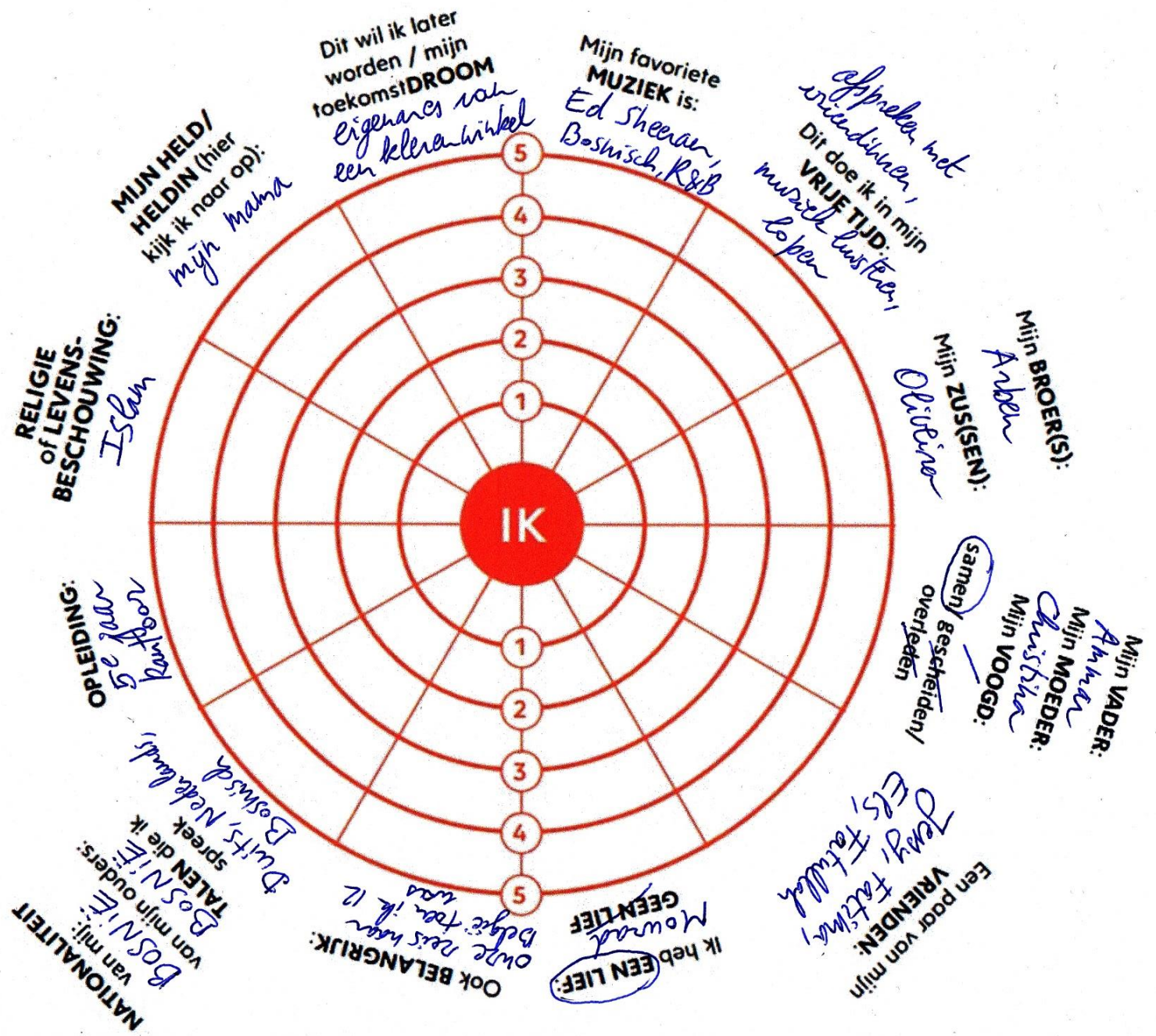

IK BEN OKÉ met heel mijn rugzakje
en al mijn stukken identiteit.

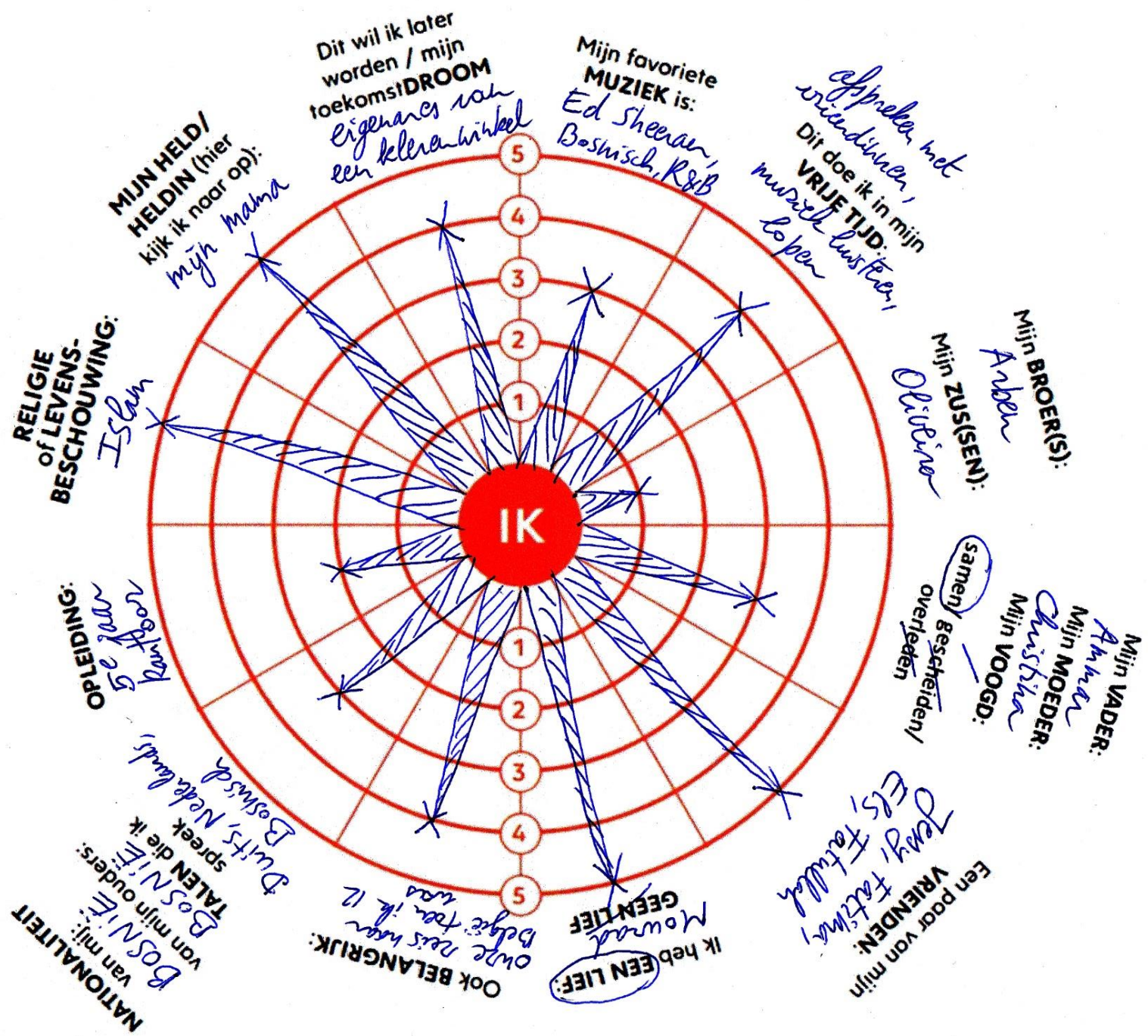
JIJ BENT OKÉ met heel jouw rugzakje
en al jouw stukken identiteit.

- ▶ Je hebt **recht** op een eigen mening en identiteit, en recht om die te uiten.
- ▶ Wacht met **oordelen**.
- ▶ Verschil is **oké**. Ga er respectvol mee om.

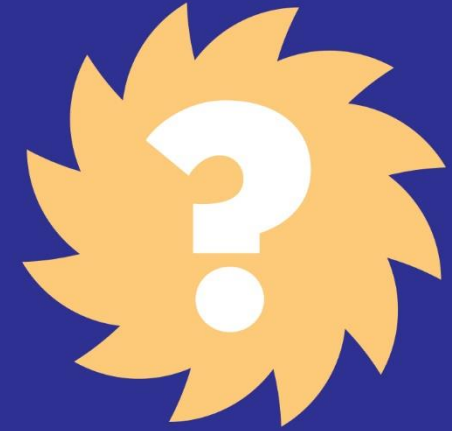

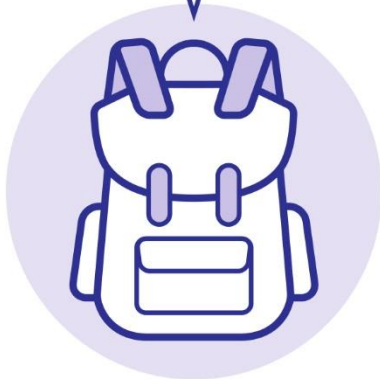

2.

Stel jezelf vragen.

Normaal!
Niet normaal!
Juist! Fout!
Goed!
Slecht!

Wees **bewust.**

- ▶ Waar komt mijn **mening** / **gedachte** / **gevoel** vandaan? (*referentiekader*)
- ▶ Welke **stereotypen** en **vooroordelen** heb ik?
- ▶ Kan ik het ook **door de ogen van de ander** bekijken? (*empathie*)
- ▶ Wat **voel** ik? Wat heb ik **nodig**?
Wat **voel** jij? Wat heb jij **nodig**?

Praatstok in twee rondes

‘Als een koppel kinderen krijgt, vind ik het normaal dat vooral de vrouw voor de kinderen zorgt en (meer) thuis blijft.’

AKKOORD

**ik weet het
niet goed**

NIET AKKOORD

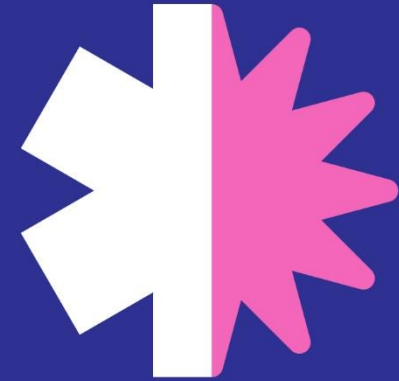
Praatstok in twee rondes

‘Als een koppel kinderen krijgt, vind ik het normaal dat vooral de vrouw voor de kinderen zorgt en (meer) thuis blijft.’

**‘Ik voel me ...
Want ik hoorde X zeggen: ...
Ik heb hier deze vraag bij: ...’**

3. Zoek verbinding en compromis.

Een **goed compromis** houdt rekening met

- ▶ het **gevoel** en de **behoefte** van de verschillende partijen.
- ▶ wat **'niet onderhandelbaar'** is.

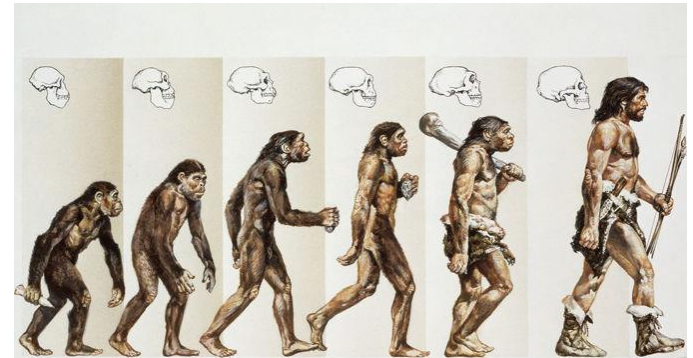
COMPROMIS = oplossing waar iedereen zich goed bij voelt of akkoord mee kan gaan.

- ▶ Niemand krijgt volledig gelijk.
- ▶ Iedereen geeft wat toe.

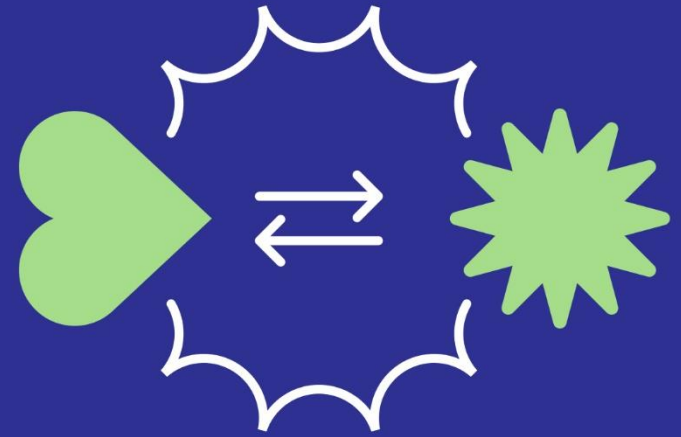
Zoek het compromis

SITUATIE: ‘De leraar biologie geeft een les rond Charles Darwin. Hij vertelt dat de mens niet geschapen is, maar geëvolueerd uit de apen. Een jongen in de klas staat recht, zegt dat hij die westerse propaganda niet wil geloven en stapt de klas uit.’

- Wat zou het **GEVOEL** kunnen zijn, bij beide partijen?
- Wat zou de **BEHOEFTE** kunnen zijn, bij beide partijen?
- Wat is mogelijk **niet onderhandelbaar**?
- Wat is een mogelijk **COMPROMIS**?

4. Ga de discussie aan.

Een **goede discussie** is een leerkans,
geen wedstrijd.

DISCUSSIE = meningsverschil met argumenten.

- ▶ Wat is mijn **'eigen mening'**?
- ▶ Heb ik genoeg **informatie**?
- ▶ Is dit een **feit**, een **mening** of een **vooordeel**?
- ▶ Wat zijn de **argumenten**?
- ▶ Wat zijn de **tegenargumenten**?
- ▶ Stellen we vragen? Zijn we **kritisch**? (*zie startregel 2*)

Stel je voor:
jouw beste vriend/vriendin vertelt
dat hij/zij verliefd is op iemand van
hetzelfde geslacht.

Wat zou je hem/haar **adviseren?**

Ik zou adviseren
om zijn/haar
gevoel te volgen.

Ik zou adviseren
om **niet aan dat
gevoel toe te
geven.**

Niets, want die
persoon is vanaf
dan **mijn
vriend/vriendin niet
meer.**

Question storming

‘Op welke vragen moet ik een antwoord hebben, om tot een onderbouwde mening te komen rond het thema HOLEBI?’

HoLeBi: 3 grote invalshoeken

- **A. HOE** wordt iemand HoLeBi?
  - is het aangeboren of aangeleerd?
  - ‘Het is een ziekte.’ Is dat zo?
  - ‘Het is tegennatuurlijk.’ Is dat zo?
- **B.** Kan HoLeBi zijn ‘**afgeleerd**’ worden? *Moet* HoLeBi zijn ‘afgeleerd’ worden?
  - bestaan er remedies tegen? Werken ze?
  - hoe kijkt de wetenschap ernaar?
- **C.** Hoe kijken verschillende **religies** naar HoLeBi?
  - wat staat er in Bijbel en Koran?
  - wat zijn verschillende (tegen)argumenten?

HoLeBi: 3 grote invalshoeken

- **A. HOE** wordt iemand HoLeBi?
  - is het aangeboren of aangeleerd?
  - 'Het is een ziekte.' Is dat zo?
  - 'Het is tegennatuurlijk.' Is dat zo?
- **B.** Kan HoLeBi zijn 'afgeleerd' worden? *Moet* HoLeBi zijn 'afgeleerd' worden?
  - bestaan er remedies tegen? Werken ze?
  - hoe kijkt de wetenschap ernaar?
- **C.** Hoe kijken verschillende **religies** naar HoLeBi?
  - wat staat er in Bijbel en Koran?
  - wat zijn verschillende (tegen)argumenten?

atlas - integratie & inburgering Antwerpen

18

(15 min) voorbereiding in 3 groepen → elke groep: 1 invalshoek

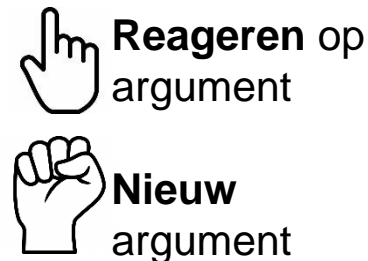
- Open de envelop. Lees *samen* het **opdrachtblad** met vragen.
- **Verdeel** de vragen: welke groepsleden werken rond welke vraag?
- Ga aan de slag. Lees *enkel* de infoteksten voor jouw vraag (kijk bovenaan!). **Schrijf** je antwoord op het opdrachtblad.

➤ IN 10 MINUTEN

- **dan 5 MINUTEN:** Leg kort aan elkaar de antwoorden op de verschillende vragen uit

Open Kringdiscussie

- “Kies je ervoor om HOLEBI te zijn?”
- “Kan je ‘afleren’ om HOLEBI te zijn?”
- “Waarom moet een holebi tóch zijn/haar gevoelens onderdrukken volgens jou?”

AKKOORD

**Ik weet het niet
goed**

NIET AKKOORD

Hoe bereid ben je om over dit thema na te denken?

bereid

**Ik weet het
niet goed**

niet bereid

Parlementair debat

PUBLIEK: wat is het sterkste/ meest overtuigende argument en waarom?

voorbereiding
partij 'akkoord'

voorbereiding
partij 'niet akkoord'

2 min
eigen argumenten A en B

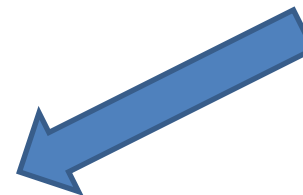
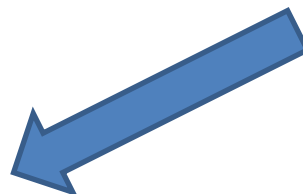
3 min
weerlegging A en B
eigen argumenten C en D

3 min
weerlegging C en D
reparatie A en B

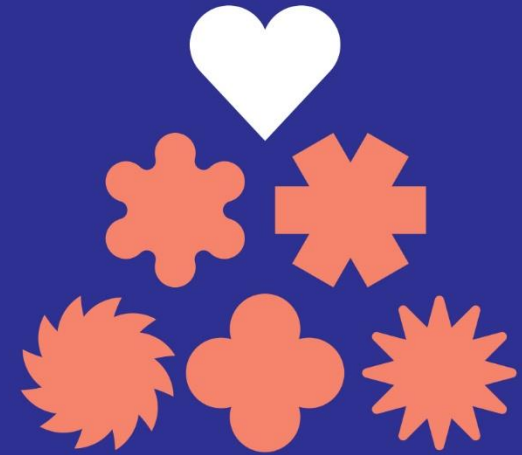
3 min
weerlegging A en B
reparatie C en D

3 min
weerlegging C en D
reparatie A en B

2 min
weerlegging A en B
reparatie C en D

5. Bouw samen aan je toekomst.

Blijf niet hangen in de verschillen.
Zoek naar wat je **gemeenschappelijk** hebt.

We hebben **gemeenschappelijke problemen**.
We zullen **samen oplossingen** moeten vinden.

- ▶ Waar lig jij wakker van?
- ▶ Wat kan en wil je daar **samen** aan doen?

vrijwilligerswerk

democratische
actievormen

kunst
cultuur

We can change
the world
and make it a better
place. It is in your hands
to make a difference.
-Nelson Mandela

beroeps-
keuze

burgerlijke
ongehoorzaamheid

politiek

Inzicht DemoKlap: opbouw in de aanpak

- **inzicht 1:** eerst werken aan vertrouwen: vraagt *tijd* en *logische opbouw*
- **inzicht 2:** werken aan *kennis én vaardigheden én attitudes*
- **inzicht 3:** werken aan *alle competenties* in logische opbouw:
  - Luisteren en dialoog (startregel 1 en 2)
  - Verbinding en compromis (startregel 3)
  - Discussie, engagement en actie (startregel 4 en 5)

DemoKlap digitaal: online (les)materiaal

5 online modules

Klaspraktijk 1 Eerste
Hulp Bij Uitdagende
Uitspraken

Achtergrond
Samenleven in
superdiversiteit

Klaspraktijk 2
Trajectmatig
aan de slag

Schoolbeleid
Naar een
interculturele
schoolcultuur

Klaspraktijk 3
Discussie en actie
in de superdiverse
klas

23 toolfiches

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

De Praattek

Thema: **leren luisteren** (en vragen stellen)

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Casus: het holebi-thema in de superdiverse klas

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Parlementair debat

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Referentiekader

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Parlementair debat

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Referentiekader

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Onze opdracht rond uitdagende thema's

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Onze opdracht rond uitdagende thema's

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Onze opdracht rond uitdagende thema's

DEMOKLAP TOOLFICHE

Hier vind je 23 beschrijvende hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan, binnen je eigen klasgroep(s).

Onze opdracht rond uitdagende thema's

fiches

11 professionaliserings- fiches

15 achtergrond- fiches

DEMOKLAP PROFESSIONALISERINGSFICHE

Hier vind je informatie en concrete tools om in te zetten op de professionalisering van (een deel van) je leerkrachten met Demoklap-Thema's.

Schoolduurbarmeter

DEMOKLAP ACHTERGRONDFICHE

Hier vind je meer informatie over het project Demoklap, de Demoklap-Thema's en praktische achtergrondkaders.

Geloof en wetenschap: is een compromis mogelijk?

DEMOKLAP PROFESSIONALISERINGSFICHE

Hier vind je informatie en concrete tools om in te zetten op de professionalisering van (een deel van) je leerkrachten met Demoklap-Thema's.

Referentiekader

DEMOKLAP ACHTERGRONDFICHE

Hier vind je meer informatie over het project Demoklap, de Demoklap-Thema's en praktische achtergrondkaders.

Het hoofddekendebat

DEMOKLAP PROFESSIONALISERINGSFICHE

Hier vind je informatie en concrete tools om in te zetten op de professionalisering van (een deel van) je leerkrachten met Demoklap-Thema's.

Onze opdracht rond uitdagende thema's

DEMOKLAP ACHTERGRONDFICHE

Hier vind je meer informatie over het project Demoklap, de Demoklap-Thema's en praktische achtergrondkaders.

Burgerschap in Demoklap-Lincken en Overkochen

DEMOKLAP PROFESSIONALISERINGSFICHE

Hier vind je informatie en concrete tools om in te zetten op de professionalisering van (een deel van) je leerkrachten met Demoklap-Thema's.

Onze opdracht rond uitdagende thema's

DEMOKLAP ACHTERGRONDFICHE

Hier vind je meer informatie over het project Demoklap, de Demoklap-Thema's en praktische achtergrondkaders.

Burgerschap in Demoklap-Lincken en Overkochen

DEMOKLAP PROFESSIONALISERINGSFICHE

Hier vind je informatie en concrete tools om in te zetten op de professionalisering van (een deel van) je leerkrachten met Demoklap-Thema's.

Onze opdracht rond uitdagende thema's

DEMOKLAP ACHTERGRONDFICHE

Hier vind je meer informatie over het project Demoklap, de Demoklap-Thema's en praktische achtergrondkaders.

Burgerschap in Demoklap-Lincken en Overkochen

Beschrijving activiteit

KORTE BESCHRIJVING

Vier verschillende stappen in deze activiteit kunnen deelnemers het uitwisselend rond hoe zij kijken naar de opdracht van zichzelf als leerkracht, van hem en van hun school naar de buitenwereld met behulp van de voorafgenoemde hulpmiddelen van uitgangspunten bij leerlingen. Er wordt in eerste stap geprobeerd om te worden er een concreet thema in te bepalen stappen waar de terug afgevoerd en onderzoek wat er voor de concrete voorbeeld te maken is voor de uitgangspunten uitgangspunten met de school uitkomsten weten. Als resultaat van deze deactiviteit heeft de deelnemers een concreet van vooropgezette doelen, professionele noden bij LK en leerkrachten, en professionele overblijfselen (zo als de school) op de weg van het werken rond uitgangspunten, leerkrachten en leerkrachten.

VOORAFGANGS STAP(OPTIELEN)

In het schoolplan wordt Demoklap werken aan de verschillende voor leerkrachten en leerlingen. Deze worden afgegaan voordat er de stappen plaatsvindt. In de volgende voor leerkrachten en leerlingen de volgende stappen worden gegeven.

TOOLS rond luisteren, dialoog en verbinding:

- Steroefening en speeddate
- Vertrouwensspelletjes
- Verhalencirkel
- Duo-gesprek met vragen
- Gevoel en behoefte
- Referentiekader
- De Praatstok
- Identiteit en groep
- Het Socratisch Gesprek
- Interlevensbeschouwelijke speeddate

zie **TOOLFiches** in 'Aan de slag!' bij **online module** 'Trajectmatig aan de slag rond uitdagende uitspraken'

<https://rise.articulate.com/share/45SYVbuXk6TQbGkb7Ppgbf18HxtAtDKF#>

TOOLS rond verbinding, discussie en debat:

- Bouwen aan verbinding en compromis
- Rollenspel rond verbinding en compromis
- Question Storming & Research
- Casus: het holebi-thema in de superdiverse klas
- Discussie-opwarmers en kleine discussies
- Open Kring Discussie
- Structured Academic Controversy
- Parlementair Debat
- Territoriumdebat
- Compromisdebat
- Engagement en Actie

zie **TOOLFiches** in 'Aan de slag!' bij **online module** 'Discussie en actie in de superdiverse klas'

<https://rise.articulate.com/share/sm5ytvgrMz9GObd8iliDkOP0tsVpJyqt>

Hiertin vindt je inspiratie en concrete tools om in te zetten op de professionalisering van (een deel van) je leerkrachtenteam rond DemoKlap-thema's.

Starten met DemoKlap

DOEL VAN DEZE FICHE

Sinds 2016 zette atlas in op de ontwikkeling van DemoKlap. Op experimentele manier, vanuit ervaringen in de klaspraktijk, met leerlingen en het leerkrachtenteam, en beleidssteun, kwam het project tot stand zoals het nu bestaat (zie ook [leerkrachtengroepsfiche](#)). DemoKlap ontwikkelde intensieve **schooljaartrajecten** voor de derde graad secundair onderwijs, waarin er onder begeleiding van medewerkers van atlas live werd samengewerkt op leerlingniveau, leerkrachtniveau en het beleidsniveau binnen een school.

In kader van deze schooljaartrajecten werd divers materiaal ontwikkeld, eveneens op de drie vermeldde niveaus. In 2022-2023 zette DemoKlap in op de digitale ontzulling van al dit materiaal. **Belangrijkste doelstelling van het digitaal ontzullen van het uitgebreide DemoKlap-materiaal is om meer scholen de kans te geven om zelf – op een trajectmatige manier – met het materiaal aan de slag te gaan.** De personeelscapaciteit bij atlas voor live begeleidingen van dergelijke intensieve schooljaartrajecten is namelijk beperkt. En – anderzijds – niet alle scholen willen of kunnen dergelijk intensief traject organiseren, maar hebben wel interesse om met bepaalde onderdelen aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld binnen het eigen reeds bestaande beleid en werking rond burgerschap, diversiteit of zorg. Of bijvoorbeeld als 'eerste' stap binnen deze thema's.

Via het digitaal ontzullen materiaal kan een school, op een zelfgekozen manier die aansluit bij de concrete noden van de eigen school, van leerkrachten en van leerlingen, beginnen (verder) werken aan het centrale thema van DemoKlap: **goed leren samenleven in superdiversiteit**, ook op school. **Keuzes maken op maat van de eigen school, en de diverse actoren daarbinnen, is belangrijk.** Zo maak je als school ook de belangrijke verbinding met bepaalde 'rode draaden' die reeds door je school/scholen lopen (rand bijvoorbeeld burgerschap, diversiteit, zorg). Anderzijds is het project **DemoKlap ontwikkeld volgens een bewuste opbouw**. En deden medewerkers van atlas doorheen de jaren voorafvullende ervaringen op rond hoe DemoKlap op een duurzame en kwalitatieve manier vorm te geven op een school. Het delen van concrete tips en suggesties – op zowel beleid-, leerkrachten-, als leerlingenniveau – rond hoe te werken vanuit DemoKlap lijkt ons dan ook zinvol en belangrijk om te doen. Zo kan een school bij de start van het werken vanuit DemoKlap de bewuste opbouw en de concrete tips en suggesties in het achterhoofd houden, en de eigen keuzes er eens tegenover leggen.

Concreet doel van deze fiche is om scholen concrete suggesties te geven rond een mogelijke aanpak van het project, **vanuit het digitaal beschikbare materiaal**. Concreet vragen waar we in deze fiche op in gaan zijn:
 - Wat zijn stappen die je je best en minimaal eerst zet, vooraleer verder eigen inhoudelijke keuzes te maken als school?
 - Wat moeten leerkrachten die deelneemen aan een professionaliseringstraject zeker weten/doormen/zich bewust van worden, vooraleer met bepaald concreet materiaal aan de slag te gaan in de klas?
 - Wat is een 'logische' volgorde van DemoKlap-activiteiten?
 - Wat met het beleidskader? Is het noodzakelijk om hierop in te zetten?
 - Hoe kan een professionaliseringstraject er concreet uitzien (inspiratie)?

Deze fiche lees je dus best als ontzulling van de doelbewuste opbouw van het project (in de hoop dat deze inspireert) en een samenvatting van tips, ervaringen en inspiratie. Vanuit de eigen ervaringen en noden van jouw school, jouw leerkrachten en leerlingen ben je uiteraard steeds vrij om eigen keuzes te maken.

Starten met DemoKlap

zelfstandig en trajectmatig aan de slag met het online materiaal

Welke kansen m.b.t. het thema 'goed samenleven in superdiversiteit' zien we op beleidsniveau?
 Welke bedreigingen m.b.t. het thema 'goed samenleven in superdiversiteit' zien wij op beleidsniveau?

We vertrekken hierboven bij NODEN en SWOT in de vraagstelling telkens van DemoKlap, en dus van 'goed samenleven in superdiversiteit'. Je kan echter ook breder uitgaan en 'goed samenleven in superdiversiteit' telkens vervangen door het trefwoord van jullie gekozen rode draad (bijvoorbeeld burgerschap, zorg, diversiteit). De inzet van deze denkoefening is vooral om helder in beeld te krijgen
 (1) waarom je professionaliseringsacties van DemoKlap zal verknopen en
 (2) beknopt, wat de stand van zaken is m.b.t. jullie gekozen rode draad/ de invalshoeken van DemoKlap. Focus in de vraagstelling echt op het beleidsniveau: wat moet er volgens de verschillende actoren veranderen aan het beleid, om tot een sterkere praktijk te komen?

EEN PLAN VAN AANPAK OP MAAT VAN CONCRETE NODEN OP LEERKRACHTEN- EN LEERLINGENNIVEAU

In een ideaal scenario dacht je als trekker(s) van bij de start van jullie onderzoek na over hoe DemoKlap te koppelen aan bestaande noden op school, op leerling-, leerkrachten-, en/of beleidsniveau. Hiertoeven las je alvast een aantal vragen die je je kan stellen.
 Had je nog niet de kans om (verder) stil te staan bij de aansluiting tussen de bestaande noden op jouw school en het DemoKlap-materiaal, dan is het belangrijk om dit bij de start van de opmaak van een concreet plan van aanpak alsnog te doen.
 Hieronder vind je een tabel, met een aantal aandachtspunten die je hierbij kunnen helpen. Probeer om voor jouw eigen school dergelijke tabel in te vullen.

DEMOKLAP: HOE GOED SAMENLEVEN IN SUPERDIVERSITEIT?	
Dit zijn de noden bij LLN	Noden LK
<ul style="list-style-type: none"> - Maak zo concreet mogelijk. Vertrek je van alle leerlingen/van een bepaalde groep? Formuleer noden zelf ook zo concreet mogelijk. - Hou oog voor nuance, maar zoek tegelijkertijd algemene tendensen rond noden. Er zijn wellicht diverse aspecten waar rond je kan werken. Rangschik noden naar belangrijkheid/dringendheid. - Splits, waar je kan, op in - noden die LLN zien bij LLN; - noden die LLN zelf benoemen - Zoem ook even uit: weten jullie hier voldoende over? Of moeten jullie meer te weten komen? 	<ul style="list-style-type: none"> - Maak zo concreet mogelijk. - Verbind aan de klaspraktijk (de noden op leerlingenniveau) maar leg focus op wat LK nodig hebben. - Splits, waar je kan, op in - noden die je als trekker(s) herkent bij leerkrachten - noden die leerkrachten zelf benoemen - Zoem ook even uit: weten jullie hier voldoende over? Of moeten jullie meer te weten komen?

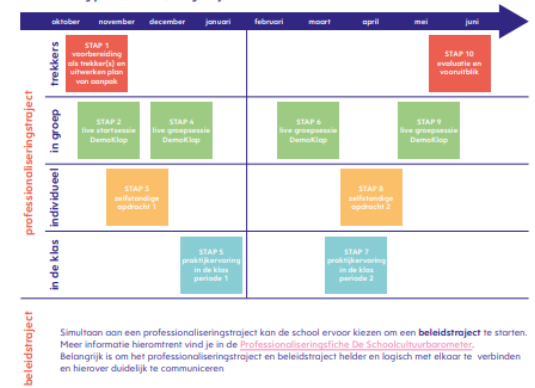
INSPIRATIE-tip: in DemoKlap werken we met START-vragenlijsten, voor zowel leerkrachten als leerlingen. Hiertin stellen we gerichte vragen, vanuit diverse invalshoeken van DemoKlap. Zo verzamelen we interessante informatie. Niet alleen over de noden, maar ook over inhoudelijke standpunten van leerlingen en leerkrachten rond DemoKlap-thema's. In [leerkrachtengroepsfiche](#) en [leerkrachtengroepsfiche](#) vind je de versie voor leerlingen. Voor de versie voor leerkrachten verwijzen we naar de bijlage in deze fiche.

Je kan er als trekker(s) ook voor kiezen om deze (en ook de volgende) tabel in te vullen met het leerkrachtenteam. Het bespreken en invullen van deze tabellen kan dan een onderdeel vormen van de startfase DemoKlap (zie STAP 4 hieronder). Het vraagt meer tijd, maar het creëert meteen betrokkenheid, en geeft je een bredere kijk op de noden op diverse niveaus. Ook krijg je als trekker(s) meteen een inzicht in mogelijke weerstand die er leeft binnen het team. Door hier inzicht in te krijgen, en door vervolgens rond te werken en op in te spelen, ga je wellicht tijdens het traject vlotter vooruit.

2. Een inspiratie-professionaliseringstraject met oog voor theorie, reflectie en praktijk

In dit tweede gedeelte van deze fiche vind je een concreet voorstel voor een professionaliseringstraject. Het wordt opgedeeld in 10 stappen, die je best spreidt over voldoende tijd (bv. 1 schooljaar). Alle stappen worden hieronder verder toegelicht.

Zelfstandig professionaliseringstraject met leerkrachtenteam

atlas integratie en inburgering antwerpen

Nederlands English Français Español Polski العربية Română Български

Home Over Atlas Nieuws Magazine Agenda Contact

Wat zoek je?

Luister

Populaire links

- Adres, contact en openingsuren
- Afspraak maken
- Activiteiten van Atlas
- Vacatures bij Atlas
- Vormingen

Diensten

- Nieuw in Antwerpen?
- Nederlands
- Kinderen
- Info voor vluchtelingen uit Oekraïne

Info voor

- Inburgeraars
- Professionals
- Vluchtelingen uit Oekraïne
- Leerkrachten
- Publiek

Vrije tijd

Vrijwilliger worden

Advies over vreemdeling

Testen

Vormingen

Omgaan met taal en diversiteit

Omgaan met taal en diversiteit | x

https://www.atlas-antwerpen.be/nl/omgaan-met-taal-en-diversiteit

atlas integratie en inburgering antwerpen

Nederlands English Français Español Polski العربية Română Български

Home Over Atlas Nieuws Magazine Agenda Contact

Home / Omgaan met taal en diversiteit

Luister

Omgaan met taal en diversiteit

Omgaan met taal	Omgaan met diversiteit
Campagne 'Vraag het aan Atlas'	Ontmoet inburgeraars bij een Stadsklap
Inburgeraars laten participeren aan activiteiten in jouw organisatie	Praktische tips op diversiteitspraktijk.be
Beluister Atlas podcasts	Wandel Route Atlas
DemoKlap, goed samenleven in een superdiverse school	

DemoKlap: goed samenleven in een superdiverse school

Je staat in de klas en er komen gevoelige thema's aan bod. Je leerlingen stellen moeilijke vragen of doen uitdagende uitspraken. Ga je de discussie uit de weg? Of ga je 'foute' meningen afblokken? Identiteit, religie, man-vrouwverhouding, racisme, migratie... Het zijn geen gemakkelijke thema's, zeker niet in een superdiverse klas.

Met DemoKlap wordt elke uitdaging een leerkans!

Ga zelf aan het werk met het online DemoKlap-materiaal

De **interactieve DemoKlap-fiche** brengt je naadloos bij de juiste informatie.

Je vindt er:

- **Online modules:** boeiende e-learnings die jou de nodige kennis bieden om pittige gesprekken in de klas in goede banen te leiden, maar ook achtergrondinformatie geven om te evolueren naar een interculturele schoolcultuur.
- **Fiches:** materiaal dat je meteen kan inzetten in je klas en je leerkrachtenteam.
- **Starten als school:** een concrete handleiding om met je school te starten met DemoKlap op basis van het online materiaal.

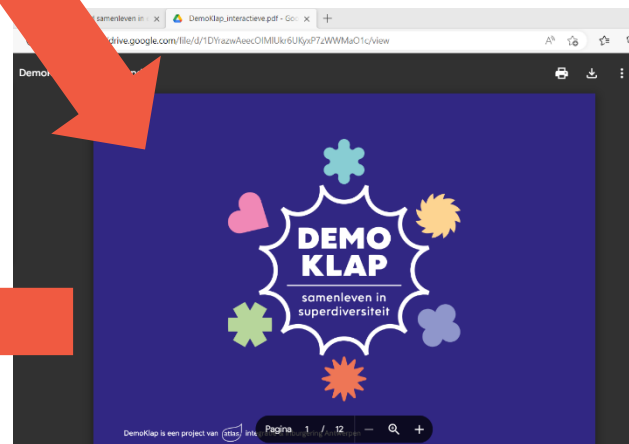
Ontdek het DemoKlap-materiaal

Online module

Klaspraktijk 1: Eerste hulp bij uitdagende uitspraken

Overkwam het jou als leerkracht ook al eens? Je bent les aan het geven wanneer plots één van jouw leerlingen een uitdagende uitspraak doet. Wat volgt is een klas die op stelten staat, en het wordt plots moeilijk om rust te vinden en te bewaren. Je stelt je dan misschien de vraag: hoe pak ik dit best aan? Wat kan ik als leerkracht concreet doen? In deze module biedt DemoKlap achtergrond en concrete tips om mee aan de slag te gaan.

[Start module >](#)

vragen of contact: sam.mampaey@antwerpen.be
